

VOJENSKÁ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY

Praha 2004

Vydalo Ministerstvo obrany České republiky

– Agentura vojenských informací a služeb

Adresa: Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6-Dejvice

<http://www.army.cz>

Redakce účelové tvorby

Šéfredaktor: Jaroslav Roušar

Odpovědný redaktor: Michal Polívka

Grafické řešení: Jaroslava Lažanová

Překlad do angličtiny: Ústav jazykové přípravy, Vyškov

Dáno do tisku: 17. srpna 2004

Tisk: TISKAP, Praha 10

© Ministerstvo obrany České republiky

– Agentura vojenských informací a služeb, 2004

ISBN 80-7278-235-5

OBSAH

A. ÚVOD	5
B. BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ	6
C. POLITICKO-VOJENSKÉ AMBICE ČESKÉ REPUBLIKY	8
Hlavní úkoly ozbrojených sil	8
Kolektivní obrana podle čl. 5 Washingtonské smlouvy	8
Účast v mírových, humanitárních a záchranných operacích mimo území ČR	8
Plnění asistenčních úkolů při krizových situacích nevojenského charakteru na území ČR	9
Další specifické úkoly ozbrojených sil	9
D. STRATEGIE OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY	10
Obecná východiska	10
Zásady výstavby ozbrojených sil	10
Zásady použití ozbrojených sil	11
E. OBRANNÉ KAPACITY A ZDROJE	13
Vojenské kapacity	13
Lidské zdroje	14
Materiální zdroje	14
Finanční zdroje	14
F. ZÁVĚR	16

A. ÚVOD

1. Vojenská strategie České republiky je dokument obsahující soubor základních principů zajišťování obrany České republiky a zásad výstavby a použití ozbrojených sil České republiky (dále ozbrojené síly). Vychází z hodnocení stavu a předpokládaného vývoje bezpečnostní situace, definovaných bezpečnostních zájmů České republiky a principů obranné politiky obsažených v Bezpečnostní strategii České republiky a rozpracovává základní principy Strategické koncepce Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO) a Bezpečnostní strategie EU.
2. Vojenská strategie České republiky patří mezi základní bezpečnostní dokumenty České republiky, které vytvářejí koncepční rámec pro ozbrojené síly k plnění vojenských úkolů obrany země, závazků kolektivní obrany zemí NATO a účasti na aliančních, unijních a koaličních operacích. Stanovuje rovněž zásady spolupráce s ostatními složkami, které se podílejí na zajištění bezpečnosti České republiky. V souladu se zahraniční politikou České republiky vytváří podmínky pro aktivní podíl ozbrojených sil na realizaci Evropské bezpečnostní a obranné politiky v rámci EU.
3. Na základě hodnocení bezpečnostního prostředí a definice bezpečnostních zájmů České republiky vyjadřuje kapitola **Politicko-vojenské ambice České republiky**, co musí být ozbrojené síly schopny plnit při zabezpečování obrany země, kapitola **Strategie obrany České republiky** stanovuje zásady, jak bude obrana České republiky zajišťována a kapitola **Obranné kapacity a zdroje** uvádí, jaké prostředky a zdroje budou k tomu používány.

B. BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ

4. Česká republika se nachází v relativně příznivém bezpečnostním prostředí. Tento stav je dán zejména dobrými vztahy se sousedními zeměmi a členstvím v NATO a Evropské unii (EU). Tímto členstvím se Česká republika stává zemí, která je uvnitř prostoru těchto uskupení, což výrazným způsobem zvyšuje její bezpečnost. Uvedené členství současně znamená převzetí závazku podílet se konkrétním způsobem na realizaci společné bezpečnostní a obranné politiky obou organizací.
5. Pro bezpečnost euroatlantického prostoru sehrává zásadní roli udržování a posilování transatlantické vazby, v jejíž bezpečnostně-politické a obranné dimenzi hraje NATO ústřední roli. Výzvy, před kterými NATO stojí v důsledku vývoje bezpečnostního prostředí, zejména zesilující tendence asymetrických hrozeb umocněných možným použitím zbraní hromadného ničení, vedou k rozšíření spektra řešených úkolů při zajišťování obranyschopnosti a bezpečnosti České republiky a k formulaci nových priorit rozvoje ozbrojených sil. Reakcí na aktuální bezpečnostní hrozby je rovněž proces rozšiřování NATO, jeho vnitřní restrukturalizace a rozvoj schopností aliančních sil spojené se specializací, modernizací výzbroje a výstavbou mobilních, rychle rozmístitelných sil. Dále se rozšiřuje a prohlubuje alianční spolupráce s partnerskými a dalšími nečlenskými zeměmi.
6. Intenzivní dialog členských zemí EU potvrzuje význam Evropské bezpečnostní a obranné politiky. Česká republika podporuje její další rozvoj, zaměřený na vytváření obranných prostředků a schopností umožňujících EU zapojit se do řešení konfliktů a krizí ohrožujících globální či regionální bezpečnost, včetně využití plánovacích prostředků a kapacit NATO. Česká republika se zasazuje o úzkou spolupráci EU s NATO při prevenci a zvládnutí současných bezpečnostních hrozeb.
7. Dohody a závazky přijaté v rámci Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) hrají nadále významnou roli při posilování bezpečnosti a důvěry v Evropě.
8. Pro ozbrojené síly vyplývají úkoly z povinnosti podílet se na zajišťování bezpečnostních zájmů České republiky, které jsou souhrnně definovány v Bezpečnostní strategii České republiky:
 - **životní zájmy** – zajištění existence České republiky, její suverenity, územní celistvosti a politické nezávislosti; obrana demokracie a právního státu, ochrana základních lidských práv a svobod obyvatel;
 - **strategické zájmy** – bezpečnost a stabilita v euroatlantickém prostoru; zachování globální stabilizační role a zvýšení efektivity Organizace spojených národů (OSN); pevná transatlantická vazba v rámci NATO a budování strategického partnerství mezi NATO a EU; komplementární rozvíjení obranných schopností NATO a EU; rozvíjení role OBSE v oblasti prevence ozbrojených konfliktů, stabilizace a demokratizace; potírání mezinárodního terorismu; snižování rizika šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů; eliminace organizovaného zločinu a nelegální migrace; podpora regionální spolupráce; zajištění ekonomické bezpečnosti České republiky; posilování konkurenceschopnosti domácího obranného průmyslu a zajištění adekvátní úrovně rezerv; podpora šíření svobody a demokracie a principů právního státu;
 - **další významné zájmy** – prevence a připravenost v souvislosti s nepředvídatelnými živelnými, ekologickými či průmyslovými haváriemi a katastrofami; ochrana životního prostředí; možné souvislosti s globálními klimatickými změnami, nedostatkem potravin a vody, nedostatkem průmyslového potenciálu a energií atd.
9. Vznik rozsáhlého ozbrojeného konfliktu zasahujícího území České republiky nebo území dalších členských zemí NATO je v předvídatelném časovém horizontu vysoce nepravděpodobný; případnou hrozbu bude možné odhalit s dostatečným předstihem umožňujícím přijmout účinná opatření ve smyslu ekonomických a organizačních rozhodnutí příslušných státních orgánů a institucí. V dlouhodobé perspektivě však tuto možnost, včetně napadení zbraněmi hromadného ničení, nelze vyloučit a je nutně

ji mít na zřeteli při výstavbě a přípravě ozbrojených sil. Z globálního hlediska však dochází ke zhoršování bezpečnostní situace s dopady do oblasti zajišťování obrany a tvorby specifických požadavků na schopnost ozbrojených sil k jejich eliminaci. Bezpečnostní prostředí České republiky a předpokládanou tendenci jeho vývoje lze souhrnně charakterizovat takto:

- Zvyšuje se aktuálnost hrozeb asymetrického charakteru. Ty jsou spojeny především se subjekty, které organizují teroristické útoky, jejichž objektem jsou převážně civilní cíle. Tyto subjekty stále více usilují o získání zbraní hromadného ničení. Cíle a účel teroristických útoků lze obtížně specifikovat, projevují se tendence k jejich koordinaci.
- Bezpečnostní hrozbu v současné době nadále představují státy, nevládní skupiny a organizace, které nerespektují principy mezinárodního práva a demokracie. S tím souvisí nebezpečí vzniku náboženských a etnických konfliktů nebo hospodářských a sociálních problémů a nestability politického řádu, které mohou vyústit v lokální i širší omezené ozbrojené konflikty.
- Přetrvávají a v mnoha případech se i zvyšují bezpečnostní hrozby nevojenského charakteru spojené s přírodními a průmyslovými katastrofami, organizovaným zločinem, legálními i nelegálními rozsáhlými migracemi osob, šířením drog a nebezpečných nakažlivých nemocí, narušením informačních a řídicích systémů a ohrožením veřejného pořádku a majetku občanů.

C. POLITICKO-VOJENSKÉ AMBICE ČR

Hlavní úkoly ozbrojených sil

10. Ozbrojené síly mají zákonem stanoven základní úkol – připravovat se k obraně České republiky a bránit jí proti vnějšímu napadení. Plní současně úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluvních závazků České republiky o společné obraně proti napadení, a rozvíjejí k tomu své schopnosti zahrnující i výstavbu jednotek zařazených do sil rychlé reakce NATO (NRF – NATO Response Force). Trvale zabezpečují aktivní účast v integrovaném systému protivzdušné obrany NATO (NATINEADS – NATO Integrated Extended Air Defence System) a schopnost přijmout v případě potřeby alianční síly na vlastním území. V rámci podílu České republiky na rozvoji Evropské bezpečnostní a obranné politiky EU (ESDP – European Security Defence Policy) jsou ozbrojené síly České republiky zapojeny do přípravy vojenských kapacit EU včetně sil rychlé reakce (RRF – Rapid Response Forces), které jsou budovány jako kompatibilní a komplementární se silami NATO.

Kolektivní obrana podle čl. 5 Washingtonské smlouvy

11. Při ozbrojeném konfliktu takového rozsahu, kdy bude ohrožena svrchovanost a územní celistvost České republiky, bude hlavním příspěvkem za Českou republiku podíl na vytvoření divizního úkolového uskupení s jádrem tvořeným mechanizovanou divizí. Uskupení bude nasazeno pouze na území České republiky nebo v jeho bezprostřední blízkosti. Mimo rámec divizního úkolového uskupení budou dále využity také síly a prostředky vzdušných sil, které nebudou zapojeny do systému integrované protivzdušné obrany NATO (dále jen NATINEADS). Tyto síly a prostředky budou stanovené úkoly plnit výhradně z území České republiky. Nasazení tohoto rozsahu si vyžádá vyhlášení plné mobilizace.
12. V souladu se závazky vyplývajícími z členství České republiky v NATO udržují a rozvíjejí ozbrojené síly svou schopnost působit ve společných operacích, včetně operací kolektivní obrany kterékoliv členské země.
13. Pro operace kolektivní obrany podle čl. 5 Washingtonské smlouvy bude Česká republika poskytovat ekvivalent brigádního úkolového uskupení s jádrem tvořeným mechanizovanou brigádou. Nasazení si vyžádá provedení částečné mobilizace. Bez nutnosti mobilizace může být do takové operace nasazeno brigádní úkolové uskupení v počtech do 3000 osob (mechanizovaná brigáda) nebo zdrojově ekvivalentní uskupení taktického letectva (taktická letka).

Účast v mírových, humanitárních a záchranných operacích mimo území České republiky

14. Česká republika je schopna účastnit se v jedné alianční, unijní nebo koaliční operaci na podporu nebo udržení míru až praporním úkolovým uskupením (prapor specializovaných nebo pozemních sil v počtu do 1000 osob) nebo zdrojově ekvivalentním prvkem vzdušných sil s rotací po šesti měsících. Současně je možná účast v druhé operaci, následně vzniklé a paralelně probíhající, úkolovým uskupením do 250 osob po dobu maximálně šesti měsíců bez rotace.

15. Česká republika bude od roku 2007 připravena účastnit se v jedné alianční, unijní nebo koaliční operaci na prosazení míru až brigádním úkolovým uskupením v počtu do 3000 osob po dobu maximálně šesti měsíců bez rotace nebo zdrojově ekvivalentním prvkem vzdušných sil po dobu maximálně tří měsíců bez rotace (po roce 2010).
16. V souladu se současným charakterem angažovanosti mezinárodního společenství v mírových operacích bude Armáda České republiky (dále AČR) schopna přispívat do více probíhajících operací méně početnými kontingenty.
17. K rychlým operativním zásahům sil rychlé reakce NATO (NRF) a EU (RRF) budou připraveny zvláště určené jednotky AČR, které budou vysílány na základě rozhodnutí Parlamentu České republiky a podle čl. 43 Ústavy České republiky.
18. Do humanitárních a záchranných operací v zahraničí poskytnou ozbrojené síly maximálně rotní úkolové uskupení v počtech až do 250 osob, které budou účelově postaveny tak, aby odpovídaly požadavkům konkrétní situace a reálným možnostem AČR. Pro přepravu humanitární pomoci a osob do lokalit v zahraničí, postižených následky živelních pohrom, havárií a násilných činností, mohou ozbrojené síly poskytovat dopravní letadla.

Plnění asistenčních úkolů při krizových situacích nevojenského charakteru na území České republiky

19. Potenciální hrozby teroristických útoků, živelních a ekologických katastrof, průmyslových a jiných havárií, šíření nakažlivých chorob, ohrožení majetku a zdraví občanů České republiky a jiná narušení vnitřního pořádku a bezpečnosti vytvářejí požadavky na asistenci ozbrojených sil při eliminaci těchto hrozeb nebo zasahování po jejich propuknutí.
20. Politicko-vojenskou ambicí ozbrojených sil je zachovat, v závislosti na souběžně plněných úkolech v operacích společné obrany nebo mírových a humanitárních operacích v zahraničí a při splnění zákony stanovených podmínek, schopnost nasadit v míru ve prospěch Policie České republiky kapacity pro nasazení do 1000 vojáků na dobu do tří měsíců. Dále je to schopnost poskytnout pro integrovaný záchranný systém až 1200 vojáků na dobu do jednoho měsíce. V závislosti na závažnosti ohrožení nebo po vyhlášení krizového stavu či při mobilizaci ozbrojených sil mohou být s ohledem na souběžně plněné úkoly tyto počty a doba jejich působení upraveny nařízením vlády.

Další specifické úkoly ozbrojených sil

21. Ozbrojené síly budou přispívat k realizaci opatření k posilování důvěry a bezpečnosti v mezinárodních organizacích, do kterých je Česká republika zapojena, a při rozvoji bilaterálních i multilaterálních programů spolupráce s demokratickými zeměmi a jejich ozbrojenými silami, včetně výstavby a přípravy společných jednotek. Vojenská spolupráce bude prioritně rozvíjena se spojenci v NATO, dále se zeměmi EU, především se sousedními státy a se zeměmi zapojenými do programu Partnerství pro mír. Zvláštní pozornost a nadstandardní vztahy budou nadále uplatňovány ve vztazích se Slovenskou republikou, resp. jejími ozbrojenými silami.
22. Ozbrojené síly se budou v rámci vzdělávacích, společenských, sportovních, kulturních a dalších činností podílet na rozvoji v oblasti spolupráce s civilními subjekty a organizacemi, a to jak na regionální a státní, tak i na mezinárodní úrovni. Součástí těchto aktivit bude nejen popularizace ozbrojených sil, ale rovněž i příprava občanů České republiky k plnění úkolů při vojenské obraně České republiky.

D. STRATEGIE OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY

Obecná východiska

23. Obranná politika České republiky je založena na principu komplexního zajišťování obrany, spočívajícím v nedělitelnosti jejích vnějších, vnitřních, vojenských i nevojenských aspektů, v preventivním působení i ve schopnosti okamžité adekvátní reakce.
24. Obrana České republiky je záležitostí celé společnosti, každého jejího občana, který sdílí základní hodnoty demokratické země. Na jejím zajištění se společně s ozbrojenými silami podílejí ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby v součinnosti se státními orgány, orgány územních samosprávných celků a dalšími právníckými a fyzickými osobami.
25. Obrana České republiky je souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Zahrnuje výstavbu systému obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účast v kolektivním obranném systému.
26. Základní bezpečnostní zárukou pro Českou republiku je členství v NATO, opírající se o posilování transatlantické vazby. Současně s posílením pozice ve společenství demokratických států a začleněním se do nejsilnější obranné struktury současného světa převzala Česká republika příslušný díl odpovědnosti za bezpečnost spojenců a realizaci obranné politiky NATO v rámci Strategické koncepce NATO.
27. Za plánování a řízení obrany České republiky je odpovědná vláda a podílí se na něm ostatní ústavní orgány, činitelé a instituce, které k tomu mají příslušnými zákony vymezeny své úkoly.
28. Česká republika se bude aktivně podílet na realizaci Evropské bezpečnostní a obranné politiky EU ve smyslu definovaných politicko-vojenských ambicí. K tomu využije schopnosti a potenciál ozbrojených sil, kterými disponuje v aliančním prostředí.

Zásady výstavby ozbrojených sil

29. Struktura ozbrojených sil, jejich velikost a schopnosti jsou odvozeny od stanovených politicko-vojenských ambicí a příslušných zdrojových omezení a musejí respektovat principy rozumné dostatečnosti jednotlivých druhů vojsk. Jednotky jsou v rámci naplňování definovaných politicko-vojenských ambicí připravovány na plnění celé škály možných operací a misí v mezinárodním i národním měřítku.
30. Potenciál ozbrojených sil je vytvářen jako jeden komplex, jehož některé prvky mohou být současně předurčeny pro různé způsoby použití. Mohou být použity jak v národních podmínkách, tak pro operace NATO, EU či jiných koaličních nebo účelových uskupení.
31. Mírová struktura ozbrojených sil bude postavena tak, aby byly schopny splnit úkoly vyplývající z politicko-vojenských ambicí České republiky v mírových podmínkách. Zároveň bude vytvořen systém opatření (plánovacích, výcvikových, operačních, mobilizačních, ekonomických, právních aj.), která umožňují postupný přechod ozbrojených sil na válečnou strukturu a jejich použití pro obranu teritoria České republiky. Současně budou naplněny podmínky pro jejich plné zapojení do operací podle článku 5 Washingtonské smlouvy nižší i vyšší intenzity a plnění úkolů obrany České republiky v souladu s realizací mobilizačních opatření.
32. Válečná struktura mobilizovaných ozbrojených sil nepřesáhne navýšení o 1,2 násobek mírových počtů. Pro první fázi zvyšování bojové síly jednotek a útvarů AČR se stanou hlavním zdrojem aktivní zálohy, které jsou připravovány už v mírových podmínkách. V případě nezbytnosti může být uvedený poměr rozhodnutím vlády navýšen po přijetí mimořádných opatření.

33. Jednotlivé prvky struktury AČR jsou zařazeny z hlediska připravenosti k operačnímu použití do tří stupňů pohotovosti ve vazbě na jejich předurčení pro operace v rámci České republiky, NATO, EU, případně jiných koaličních nebo účelových uskupení. Jejich členění dále respektuje princip stupňované pohotovosti a bere do úvahy jejich dislokaci a schopnost mobility. Základní členění sil podle stupňů pohotovosti je následující:
- **síly vysoké připravenosti**, jež budou připraveny do 90 dnů; jejich součástí jsou jednotky vyčleněné do **sil rychlé reakce NATO**, případně **sil rychlé reakce EU**, které budou připraveny do 5–30 dnů;
 - **síly nižší připravenosti**, jež budou připraveny do 365 dnů a využívány mimo jiné pro rotaci sil s vyšší pohotovostí, které v tomto případě budou připraveny do šesti měsíců;
 - **síly dlouhodobě budované**, které budou připraveny k použití nejdříve za 365 dnů a budou vytvářeny mobilizačně.
34. V rámci příspěvku ke zvyšování obranných kapacit NATO a EU se ozbrojené síly České republiky zaměří zejména na rozvoj schopností v oblasti radiační, chemické a biologické ochrany, vojenského zdravotnictví, elektronického boje a pasivních sledovacích systémů, při současném zachování rozumné vyváženosti struktury sil. Postupně se bude zvyšovat zapojení České republiky do mezinárodních programů obranného výzkumu, vývoje a vyzbrojování s prioritním zaměřením na zbrojní programy a strategické projekty vyzbrojování NATO a EU. V tomto směru bude zejména přednostně rozvíjena spolupráce s domácím obranným průmyslem v úzké vazbě na výzkumnou a vývojovou základnu.
35. Schopnosti ozbrojených sil naplňovat politicko-vojenské ambice jsou podmíněny udržením adekvátní úrovně výdajů na obranu a jejich efektivním využitím při plnění úkolů reformy ozbrojených sil. Základním kritériem připravenosti při výstavbě a rozvoji ozbrojených sil je schopnost důsledně plnit úkoly vyplývající z Ústavy České republiky.
36. Určené útvary a součásti AČR (jedna mechanizovaná brigáda, síly a prostředky pozemních sil, vzdušných sil a sil podpory k zabezpečení uvedených jednotek, prapor chemické ochrany, mobilní prvky biologické ochrany, jednotka pasivních sledovacích systémů) dosáhnou do 31. 12. 2006 **počátečních operačních schopností ozbrojených sil**, tzn. splnění základních kritérií vycházejících z aplikovaných standardů NATO. Po dosažení počátečních operačních schopností bude pokračovat přechod k cílové organizační struktuře ozbrojených sil tak, aby všechny útvary a jednotky dosažením **cílových operačních schopností** byly plnohodnotně použitelné pro plnění úkolů ozbrojených sil v celém rozsahu. V závislosti na dostupných zdrojích bude dosaženo cílových operačních schopností v plánovaném časovém horizontu do roku 2010–2012.
37. Jednotky, útvary a zařízení společných sil budou organizovány a předurčeny tak, aby v závislosti na charakteru operace umožňovaly vytvářet potřebná úkolová uskupení. Efektivní využívání organizační struktury mechanizovaných brigád a jednotek útvarů bojové podpory a zabezpečení na operačně-taktickém stupni bude umožňovat jejich nasazení v operacích na základě definovaných politicko-vojenských ambicí a postupné navyšování kapacit pro rotace jednotek v zahraničních operacích a misích.

Zásady použití ozbrojených sil

38. Strategickým principem zajišťování obrany České republiky je aktivní účast v kolektivním systému obrany NATO. Účastí v zahraničních misích a operacích NATO, EU, OSN a případně dalších koaličních uskupeních se minimalizuje nebezpečí přenesení ozbrojeného konfliktu na území České republiky.
39. K obraně a zajištění životních zájmů použije Česká republika všech dostupných prostředků od diplomatických aktivit až po použití vojenské síly. Při své činnosti budou ozbrojené síly respektovat právo České republiky a mezinárodní právo týkající se především ozbrojených konfliktů.
40. Zajištění obrany České republiky na národní i alianční úrovni bude nadále realizováno především preventivními opatřeními. Účinnost preventivního (odstrašujícího) působení snižuje nutnost reaktivních opatření.
41. Preventivní působení bude založeno hlavně na:
- účinnosti vojenského zpravodajství, spočívající zejména v trvalém vyhodnocování bezpečnostní situace a intenzivní výměně zpravodajských informací se spojenci s cílem včas odhalit potenciální hrozby a eliminovat možnost překvapení,

- aktivní účasti ozbrojených sil na mezinárodních preventivních opatřeních k zabránění vzniku nebo řešení krizových situací zejména v rámci NATO a EU,
 - demonstrování možností účinného použití jednotek a schopností ozbrojených sil,
 - připravenosti systému obrany státu a jeho propojení s aliančním systémem reakce na krizové situace,
 - maximální úrovni interoperability se spojeneckými silami prostřednictvím standardizace, koordinovaného postupu ve všech oblastech plánování obrany, tvorby společných doktrín a účasti na společných cvičeních,
 - systematickém zdokonalování obranného systému České republiky.
42. Vojská obrana České republiky je založena na použití vlastních sil a prostředků a na bezpečnostních zárukách vyplývajících z členství v NATO a EU. Základem úspěšného působení České republiky v rámci operací NATO, EU či jiných koaličních nebo účelových uskupení je rozvoj vlastních vojenských schopností.
43. Vojská obrana České republiky se opírá o optimálně strukturované, plně bojeschopné, profesionální a moderně vybavené ozbrojené síly. Garantem vojenské obrany země jsou ozbrojené síly. Jejich schopnosti jsou jistěny existencí dobrovolných aktivních záloh a navyšování bojové síly v procesu mobilizace. Efektivní rozsah a bojová úroveň použití ozbrojených sil při účinném využívání zdrojů umožní bezproblémové akceptování přijatelné úrovně bezpečnostních rizik a jejich případnou eliminaci. V první řadě budou uplatňovány nástroje preventivního působení, které budou v případě nedostatečnosti doplněny odpovídajícími nástroji reaktivního působení.
44. Vojská obrana České republiky je založena na třech pilířích, které v sobě zahrnují jak preventivní i reaktivní působení, tak národní i alianční, resp. unijní podíl a odpovědnost za jejich realizaci:
- 1. pilíř** – obrana vlastního teritoria včetně opatření mobilizace, zahrnující rovněž operační přípravu státního území, asistenci Policii České republiky a integrovanému záchrannému systému a připravenost pro možné přijetí aliančních sil na území České republiky;
 - 2. pilíř** – ochrana a obrana vzdušného prostoru České republiky, zejména prostřednictvím aktivní účasti v NATINEADS;
 - 3. pilíř** – schopnost účastnit se aliančních a unijních operací všestranně připravenými a zabezpečenými mobilními silami, zahrnující nasazení předurčených sil podle povahy a rozsahu krizové situace do operací NATO, EU či účelové koalice.

E. OBRANNÉ KAPACITY A ZDROJE

Vojenské kapacity

45. Pro realizaci definovaných politicko-vojenských ambicí a úkolů budou ozbrojené síly disponovat následujícími základními vojenskými kapacitami:

a) Společnými silami, tvořenými:

- **Pozemními silami**, jejichž hlavními součástmi budou tři mechanizované brigády (z toho jedna bude vytvářena mobilizačně) a jedna dělostřelecká brigáda. Ty budou představovat hlavní část mobilních sil pro plnění úkolů prevence a reakce na krizové situace v národním i aliančním měřítku.
- **Vzdušnými silami**, které budou tvořit dvě letky taktického letectva, tři letky vrtulníkového letectva, dvě letky dopravního letectva, protiletadlová raketová brigáda a prvek velení a řízení. Tyto síly budou zabezpečovat ochranu a obranu vzdušného prostoru České republiky, a to zejména prostřednictvím aktivní účasti v NATINEADS, plnění úkolů bojové podpory pozemních sil, vzdušného průzkumu a elektronického boje, strategické a taktické přepravy osob a materiálu, letecké pátrací a záchranné služby, výcviku a dalších úkolů.
- **Specializovanými silami**, jejichž hlavním úkolem bude provádět přípravu a výcvik, dále naplňovat a rozvíjet specializované schopnosti ozbrojených sil v podmínkách NATO, zejména v oblasti radiační, chemické a biologické ochrany, vojenského zdravotnictví, elektronického boje a pasivních sledovacích systémů.
- **Společným kompletem**, který je součástí společných sil. V něm bude působit ženijní záchranná brigáda, brigáda logistické podpory a další prvky bojového zabezpečení. Vojenské záchranné prapory a další předurčené jednotky společných sil budou vyčleňovány k podpoře Policie České republiky a integrovaného záchranného systému v souladu s politicko-vojenskými ambicemi České republiky definovanými v čl. 19 tohoto dokumentu.

b) Silami podpory a výcviku, které budou tvořeny zejména součástmi a zařízeními pro přípravu a výcvik vojsk, logistické a zdravotnické podpory a zabezpečení mobilizace ozbrojených sil České republiky. Jejich posláním bude primárně zabezpečovat základní výcvik profesionálních vojáků a všeobecnou podporu operacím pozemních a vzdušných sil. Budou zajišťovat ochranu a obranu strategicky důležitých objektů, zapojením do integrovaného záchranného systému asistovat při mírových a záchranných operacích, při realizaci humanitární pomoci a centrálně zabezpečovat ozbrojené síly České republiky v oblastech logistiky, zdravotnictví, personalistiky a řízení vojenských správních úřadů. Dále budou rovněž plnit mobilizační úkoly v rámci AČR a opatření spojená s přijetím aliančních sil posílení.

c) Vojenským zpravodajstvím členěným na příslušné prvky zpravodajských služeb, zpravodajských štábů, průzkumu a elektronického boje, které bude v rozsahu daném zvláštním zákonem získávat, shromažďovat a vyhodnocovat informace potřebné k zabezpečení vojenské obrany České republiky a jejich spojeneckých závazků. Nepřetržitě bude vyhodnocovat rizika a ohrožení bezpečnosti České republiky s cílem zabezpečit funkčnost preventivních a reaktivních opatření.

d) Vojenskou policií, která bude provádět policejní ochranu ozbrojených sil v celém spektru činností a která bude připravena působit v mezinárodních policejních jednotkách v mírových, záchranných a humanitárních operacích mimo území České republiky. Současně bude také připravena poskytnout asistenční činnost ve prospěch Policie České republiky a složek integrovaného záchranného systému.

Ve všech druzích vojsk a odborností bude postupně uváděn do praxe společný systém velení, řízení, spojení a dostupnosti informací nezbytný pro podporu rozhodovacích procesů, který se stává fenoménem významně ovlivňujícím efektivní obranu země.

Lidské zdroje

46. Klíčovým bodem rozvoje ozbrojených sil je přechod na plně profesionální ozbrojené síly k datu 1. 1. 2005, jejichž mírové počty budou postupně stabilizovány v roce 2010–2012 na přibližně 26 000 profesionálních vojáků a 9000 občanských zaměstnanců.
47. Získání a udržení kvalitních, vysoce motivovaných profesionálních vojáků a občanských zaměstnanců pro službu v ozbrojených silách a nábor dobrovolných záloh je zásadní podmínkou pro realizaci cílů vyplývajících z politicko-vojenských ambic České republiky.
48. Z hlediska zabezpečení lidských zdrojů pro potřeby ozbrojených sil zůstává zachován institut branné povinnosti. Doplnění ozbrojených sil v míru však bude prováděno pouze na základě dobrovolně převzaté branné povinnosti, tj. na základě smluvního vztahu.
49. Doplnění ozbrojených sil vojáky v záloze bude prováděno z povinné zálohy a z aktivní zálohy. Ty představuje povinná účast definovaných kategorií vojáků a záloh tvořených na principu převzetí závazků dobrovolníky.

Materiálové zdroje

50. Materiálové zdroje pro obranu budou zajišťovány z domácí průmyslové a hospodářské základny v rámci systému plánování obrany České republiky a z dovozu, pod podmínkou splnění bezpečnostních, ekonomických, legislativních a užitných kritérií. V krizových situacích budou domácí zdroje ve formě nezbytných dodávek výrobků, prací a služeb zabezpečovány v systému hospodářské mobilizace a budou doplňovány využíváním státních hmotných rezerv a infrastruktury. AČR upraví skladbu svých zásob v souladu se standardy NATO a sníží počty uložené techniky a rozsah věcných prostředků v nedotknutelných zásobách na předpokládanou úroveň použití při možných ohroženích, připadajících do úvahy ve střednědobém až dlouhodobém časovém horizontu.
51. Při racionalizaci systému zásobování a zabezpečování logistických a jiných služeb se bude výrazným způsobem zvyšovat podíl zabezpečovaný civilním sektorem, a to včetně smluvního zabezpečení přímých dodávek v krizových situacích.
52. V souladu s Vojenskou strategií České republiky je zpracována Národní strategie vyzbrojování, která je výchozím dokumentem politiky vyzbrojování ozbrojených sil. Konkretizuje základní přístupy k zajišťování materiálových zdrojů, upřesňuje úlohu a místo domácí průmyslové a hospodářské základny v národním systému plánování obrany. Odráží alianční vývojové trendy vyzbrojování, umožňující efektivní tvorbu materiálních a intelektuálních zdrojů k realizaci bezpečnostní a obranné politiky státu, vyzbrojování ozbrojených sil a posílení hospodářského růstu České republiky.

Finanční zdroje

53. Základním zdrojem financování ozbrojených sil jsou prostředky státního rozpočtu, rozpočtové kapitoly Ministerstva obrany (MO). Efektivní alokace finančních prostředků bude jedním z hlavních cílů plánovacích dokumentů resortu MO.

54. Financování přípravy a zabezpečení činnosti jednotek AČR, vyčleněných do zahraničních mírových a záchranných operací a k realizaci humanitární pomoci do úrovně schválených politicko-vojenských ambicí České republiky, bude zabezpečeno prostřednictvím státního rozpočtu České republiky, kapitoly MO, případně z finanční rezervy státního rozpočtu na humanitární pomoc, vytvářené v kapitole Všeobecná pokladní správa podle nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.
55. Výdaje na mimořádné akce, přesahující schválený rozpočet kapitoly MO, budou kryty ze státního rozpočtu České republiky v návaznosti na rozhodnutí vlády České republiky ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů. Obdobným způsobem bude postupováno i u dalších mimořádných akcí na území České republiky, vyžadujících účast jednotek AČR.

F. ZÁVĚR

56. Vojenská strategie České republiky, jako jeden z dokumentů pro realizaci obrany České republiky, byla zpracována při procesu aktualizace základních bezpečnostních dokumentů České republiky. Její další novelizace je závislá na zásadních politických, koncepčních a strategických změnách v oblasti bezpečnosti a obrany České republiky, jejichž hodnocení bude v pravidelném dvouletém cyklu předkládáno vládě formou Zprávy o zajištění obrany České republiky, která bude podkladem pro zpracování Zprávy o zajištění bezpečnosti České republiky.

Vojenská strategie České republiky byla schválena vládou dne 9. června 2004, usnesením č. 578.